

Leto: IV.

Maribor, sreda 19. septembra 1923.

Številka: 211.

Za močno državo.

Revolucija v Španiji. — Fašizem kot globalna sila nove revolucije. — Doba ekstremov. — Za močno državo in za sedanji družabni red. — Grehi boljševizma se maščujejo. — Jugoslavija in politika srednje linije.

Maribor, 18. septembra.

Evropa beleži v svoje anale novo preobrnjenje: revolucije na Španskem. Vse o vojaškem prevratu, ki se je začel v Barceloni in se razširil na vso Španjo, so še vedno dokaj nejasne, vendar pa je že danes gotovo, da ne gre za zmago avtonomistično-federalistične ideje, kakor se je to v prvem hipu kazalo nekaterim našim ljudem, ki gledajo svet z očali slovenskega avtonomizma, temveč ravno narobe: gre za utrditev španskega centralizma. Po vsej verjetnosti je španski prevrat nekako fašistovski gibanje. O tem priča njegov militarističen značaj in povdarjanje monarhizma, na drugi strani pa izjave voditeljev proti parlamentu in dosedanjemu liberalnemu sistemu. Španska, čežela sijajnih tradicij in neugledne sedanosti, dežela krvavih političnih bojov, analfabetizma in neštetihi katoliških cerkva, je bila sicer v svetovni vojni nevtralna, toda kolonialni boji v Maroku, ki trajajo od leta 1909 in skrajno zastale razmere v notranjosti so končno privedle v revolucijo. Ni dvoma, da je bil španski parlamentarizem tako slab ali še slabši kot italijanski; v takem ozračju pa najrajši zažigajo blesteča reakcijska gesla. Španska revolucija je končala z zmago militaristične diktature, in iz te se bo razvil španski Mussolini. Dinastija, ki ima interes na ojačitvi reakcijske misli, podpira novo revolucijo z masami, smo videli v Bolgariji. Aktivna organizirana manjšina je vedno zmagovala nad zdemagogizirano večino. Tudi danes zmaguje.

Fašistovski pokret je zelo nedoločen in vsebuje najrazličnejše ideje, nazore in interese. V njegovem programu so mnoge protislovja, fraze in demagoška gesla. Za podlago ima machiavelizem; ravnanje psihologija vseh velikih zgodovinskih pokretov, ki so jih vodili fanatiki. Kljub neštetim razlikam pa imajo gibanja, ki se skrivajo pod tem imenom, eno stremiljenje enotno: ojačiti državno in nacionalno misel ter zaščititi sedanji družabni red.

Le poglédno resnicio v obraz: Živimo v historičnem razdobju, ko prevladujejo ekstremne smeri. Največji ekstremi so se pojavili pod masko socialnih pokretov. Socialistična stremiljenja, preobraziti družbo potem evolucije (razvoja), v duhu socialne pravičnosti, mednarodne solidarnosti in socializacije vseh produktivnih sredstev, so se pod vplivom anarhističnih struj, zlasti pa že pod vplivom vojne bojaželjnosti in destruktivizma razvila v ekstreme. Ekstremno je stremiljenje po diktaturi proletarijata, skrajnosti so boljševizem, III. internacionala in podobno. Tak ekstremizem je plod navihnega optimizma, da se da zemlja spremeniti v paradiz s silo, s čezvračajkami in tribunali, da za uspešno socializacijo ni treba moralne izpopolnitve, ležne vzgoje in visokega samoobvladovanja posameznika in mase. Program, ki zahteva tisočletni razvoj in duhovno preobrazbo človeka, bi naj bil izvršen v enem letu. Toda doba Likurgov je minula in današnji svet ni Sparta. Ekstremni socializem (komunizem) je napravil globoke znote. Postopal je bil z zločinsko površnostjo, mefečo včasih na blazinost ali na moral insanih. Noben zdravnik ne sme na posamezniku tako površno in neodgovorno izvršiti operacije.

Italijanska felonija na Reki.

Guverner Giardini prispel na Reko. — Vodení komunike naše vlade. — Italijanska posadka na Reki ojačena.

Beograd, 18. septembra. (Izv.) Po obisku italijanskega odpravnika poslov pri pomočniku zunanjega ministra Pantu Gavriloviću je vlada takoj sklicala sejo ministrskega sveta, ki je trajala tri ure. Kakor se je doznalo popoldne, je razpravljala vlada o položaju na Reki ter o poročilih, ki jih je sprejela od italijanskega poslanika Sumontija in našega poslanika v Rimu Antonijevića. Dozdeva se, da se bo vlada sedaj po registriranju rapalske pogodbe vendar le odločila, predložiti vso zadevo mednarodnemu forumu, da na ta način dobi proti Italiji sankcije ostalih držav. Po seji so bile odposlane zunanjemu ministru dr. Ninčiču in našemu poslaniku v Rimu nove instrukcije. Tudi poslanci v Parizu in Londonu so sprejeli potrebne direktive. Vojni minister general Pešić je po seji odšel na dvor, kjer je podal kralju poročilo o situaciji.

Sužak, 18. septembra. (Izv.) Včeraj popoldne je došel na Reko general Giardini. Fašisti so mu priredili svečan sprejem ter ga sprejeli do stanovanja. Italijanska posadka je dobila ojačenja. Na večer sta dospela še dva bataljona pehote, po noči pa je prispela v reško luko več italijanskih vojnihi ladij.

Veliko zborovanje industrijalcev v Beogradu.

Vprašanje kreditov za industrijo.

Beograd, 18. sept. (Izv.) Včeraj se je vršilo tukaj veliko zborovanje industrijalcev, katerega se je udeležilo mnogo zastopnikov gospodarskih krogov iz cele države. Ministrstva za trgovino in industrijo, promet, socialno politiko, narodno zdravje in finance so bila zastopana po svojih načelnikih oddelkov, ki v gotovem smislu predstavljajo gospodarski program današnje vlade. Po otvoritvi so bili podani različni referati, zlasti o valutnem vprašanju in o kreditih za industrijo; o referatih se je razvila obširna debata. Med drugim se je povdarjalo, da nadaljna inflacija ne bi škodovala porastu dinarja in njega stabilizaciji, treba pa je vzpostaviti ravnovesje v državnem proračunu. Emisija novih bankovcev ne bo vplivala na stanje naše valute, če

se bodo na ta način dobili krediti porabili za vnapredjenje in razvoj naše industrije. O stanju industrije v Sloveniji je poročal dr. Windischer. Razprave so se končno osredotočile na sledeče tri točke: 1. potreba organizacije kapitala, 2. nadaljevanje kampanje pri finančnem ministru za doseg industrijskih kreditov in 3. dobava tujega kapitala in kreditov. Zastopnik ministstva za trgovino in industrijo je izrecno poudarjal, da se bo ministstvo prizadevalo, da dobavi kredite, izjavil pa se je proti uvažanju tujega kapitala. Pač pa je naglašal, da bo mogoče dobiti potrebne kredite v inozemstvu proti primernim garancijam. Na popoldanski seji so se razmotrivala vprašanja izvoza in uvoza.

Prosvetni minister v Zagrebu.

Izpopolnitev prosvetnih naprav na Hrvatskem.

Zagreb, 18. sept. (Izv.) Včeraj je došel v Zagreb prosvetni minister g. Trifunović. V spremstvu pokrajinskega namestnika Cimića se je podal takoj po prihodu v pokrajinsko upravo, kjer ga je sprejel načelnik oddelka za prosveto. V svojem govoru, ki ga je imel na pozdrav načelnika, je minister naglašal, da je prišel v Zagreb v namenu, da se podrobneje seznani s prosvetnimi in kulturnimi razmerami na Hrvatskem. — Namerava si ogledati vse važnejše prosvetne institucije, da se osebnoprepriča,

česa jim manjka in kake korake bo treba podvzeti, da se povzpnejo na potrebno višino. Pri tem pa je treba vpoštevati teško povejino stanje, v katerem živi naša država. Obljubil je, da bo storil vse, kar bo v njegovih močeh. Dotaknil se je tudi vprašanja centralizacije prosvetnih zadev ter naglašal, da bo prosvetno ministstvo v tem slučaju potrebovalo mnogo izkušenih strokovnjakov na tem polju. Minister Trifunović ostane v Zagrebu dva do tri dni.

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM.

Obsedno stanje ukinjeno. — Vsi bivši ministri aretirani.

Madrid, 18. septembra. (Izv.) Direktor enajstotice je odstavil vse dosedanje guvernerje. Obsedno stanje je ukinjeno. Te dni se bo izvršila nova razpredelba državnega uradništva. Ustavna jamstva so ukinjena.

Geboren, 18. sept. (Izv.) Glasom vesti, ki so jih prinesli potniki iz Španije, so vsi bivši ministri aretirani in zaprti ter bodo stavljeni pred izredno sodišče.

Madrid, 18. septembra. (Izv.) Župan mesta je podal ostavko. Kakor se zatrjuje, bo odstopil tudi občinski svet, ki obstoja večinoma iz pristašev Romanovega.

BORZA.

Curih, 18. sept. (Izv.) Predborza. Pariz 32.70. Beograd 6.10, London 25.70, Berlin 0.0003, Praga 16.95, Milan 24.82, Newyork 566, Dunaj 0.0079 pet osmin, žig. K 0.007975, Budimpešta 0.03 ena osmina, Varšava 0.02, Sofija 5.47.

kot jo hoče III. internacionala izvršiti na človeštvu in narodih.

Skrajni socialisti, oznanjevalci diktature proletarijata, so omalovaževali svoje nasprotnike in njih idejne, čustvene, psihološke zaveznike. Njih velika napaka je bila, da so podcenjevali moč in veljavo narodnostnega načela, realno potrebo države in neločljive vezi sodebnega človeštva z zasebno lastnino. Skušali so vzeti vrednost narodnosti in jo nadomestiti s fiktivnim internacionalizmom; hoteli so razveljaviti državno pravo in uvesti medlo družabno pravo, dasi se je družabno življenje brez države kazalo že v samem načelu neizvedljivo. To nerealno eksperimentiranje je imelo enak učinek, kakor ga ima sleherni površno zasnovani poskus. Teror je izzval reakcijo, diktatura pa drugo diktaturo, saj je bil vzorec obema isti in brezobzirna uporaba sredstev tudi.

Iz strahu pred usodo ruske države in ruskega naroda vznika nov — desničarski boljševizem, obleden v isti plašč, a po duhu in ciljih bistveno drugačen. Odkar so se pred ruskim vzgledom razblinile iluzije o odrešujoči socialni revoluciji in o edinozveličavni diktaturi proletarijata, je nastala med samim proletarijatom velika zmeda, pri drugih razredih pa se začela organizirati krepak odpor. To je dejstvo, ki je tako naravno kakor Napoleonov nastop med razuzdanimi divljajem velike francoske revolucije. To dejstvo ne tangira možnosti, da se bodo v prihodnjih desetletjih vendarle pokazali pozitivni uspehi ruske socialne revolucije. Odpor proti sanskilotskemu boljševizmu je zdrav, dasi so metode teoretično pogrešne. Ali države so upravičene, se zaščititi pred operacijami, ki so se doslej pokazale kot brezuspešno prelihanje krvi in divja potrat delovnih energij. Bati se je, da so boljševiški eksperimentatorji le ojačili svetovni kapitalizem in najbolj škodovali oni demokraciji, ki si jo je ljudstvo priborilo v Parizu leta 1789.

Ne mednarodnost, temveč nacionalna edinstvo, ne družba, temveč krepko organizirana država, ne odprava zasebne lastnine, temveč reforme lastninskih odnosov — to so zahteve, ki prodirajo vedno bolj in katerih se danes demagoško oklepa celo skrajna reakcija, smatrajoč jih za privlačno sredstvo. Mussolini nima prav, kadar posnema boljševike v terorju nad nasprotniki in ko se igra diktatorja — ima pa prav, če organizira mase za krepko državo, ki je edino jamstvo reda in obnove. Tudi ruski komunizem se je spremenil v načelni etatizem; defetizem je postal militarizem itd. Svetu je treba avtoriteto, organizacije in smotrnege dela, ne pa revolucijskih hokus-pokusov. Španska revolucija je potrdila to dejstvo, kadarkoli je sicer kot poskus reakcijske diktature nesimpatična.

Mi Jugoslovani se lahko iz tujih vzgledov učimo. Družabni zakoni so povsod isti. Naš identni ne sme biti levčarska ali desničarska diktatura, temveč stanje, ki ne dopušča diktature. Mi smo proti fašizmu, ker smo proti teroristični diktaturi proletarijata, smo pa za močno državo, za demokratično ustavo, za socialno pravičnost. V današnjih razmerah je treba demokracijo zaščititi, a to pomeni, da moramo zatreti sanjarije o slovječanski, mirotvorni republiki, ki so zgolj demagoška zloraba nepismenosti in polupismenih mas. Smo za moderno, demokratično upravo, ne dopuščamo pa, da bi bili državni temelji igračka mas in demagoških voditeljev. Predvsem je treba ozdraviti parlament, ki je glava demokracije. Ali v tej glavi vlada žal precejšen nered, zato odpoveduje vsi drugo. Kier so parlamenti slabi, tam začnajo gnezditi diktature, kakor boleznin slabem organizmu. Znanji in notranji

položaj nam nalaga, da organiziramo močeno državo. Če tega ne bomo mogli in znali, je nevarnost, da se razvije tudi pri nas kak nasilni ekstrem, ki bo uporabil najhujše strupe, ali pa bo državo zadela usoda bolnih organizmov.

Politične vesti.

*** Spominske slavnosti v Bitolju.** V soboto 15. in nedeljo 16. tm. so se vršile v Bitolju v Južni Srbiji velike svečanosti v spomin na proboj avstrijsko-nemške bolgarske fronte pred petimi leti. Slavnostim so prisostvovali zastopniki naših centralnih oblasti poleg zastopnika Francije oziroma antante maršala Francheta d'Esperaya ter nebrojne množice naroda. Narod je navdušeno vzklikal veliki zaveznici Franciji. Maršal Franchet je izročil obč. svetu bitoljskemu red častne legije, s katerim je Francija odlikovala mesto Bitolj.

*** Italijanski guverner v Reki.** Včeraj smo med brzojavami poročili kratko javni odstop fašistovske vlade na Reki in imenovanje italijanskega senatorja s strani italijanske vlade za reškega guvernerja. Vse je prišlo za prebivalstvo nepričakovano, jasno pa je, da je bilo vse to pripravljeno kot odgovor na registriranje rapalske pogodbe pri Zvezi narodov. Vso hinavščino Italije dokazuje dejstvo, da je tudi zastopnik Italije v Ženevi istočasno z našo delegacijo dal registrirati rapalsko pogodbo. General Giardino, novi reški guverner, je eden izmed voditeljev fašistov. Reka je prešla v tem popolnoma v roke Italije in je upravičena domneva, da pomeni korak Italije maskirano aneksijo Reke s strani Italije. Gotovo je, da postane reško vprašanje sedaj — mednarodno.

*** Grško-jugoslovenska vojna konvencija.** »Piccolo della Sera« poroča iz Berlina, da je bila sklenjena med Jugoslavijo in Grčijo vojna konvencija.

*** Izdajstvo Italije.** Vest o imenovanju italijanskega guvernerja za Reko je v Beogradu vzbudila med prebivalstvom ogromno ogorčenje. Ko so prišle vesti, so se množice zbirale pred uredništvom listov in glasno protestirale proti zahrbtnemu izdajstvu Italije. Vsa zadrževanja italijanske javnosti, da o tem ni prejudicirano sporazumni rešitvi reškega vprašanja, se smatrajo za navaden humbug. Vlada je sicer izdala komunikate, ki hoče vplivati pomirjevalno, vendar se razburjenost ni polegla in pripravlja se velik protestni shod. Jasno je in poročila iz Sušake potrjujejo to, da ni res, da bi vladala na Reki taka beda, ki bi bila vzrok za korak Italije, ter da so reški fašisti v zvezi z italijansko vlado zopet priprizorili pod krinko položaja prebivalstva nov državni udar, ki naj Reko za vedno izroči Italiji.

*** Madžarsko posojilo.** O madžarskem posojilu piše praški »Venkov«: Dosedaj Madžarska ni podala niti najmanjše garancije za svojo lojalnost, ki bi lahko zadovoljila Malo antanto. Dokler se to ne izve, ne more biti govora o kakšni podpori Madžarske. V Ženevi bo najprej stalo vprašanje, kakšno stališče zavzame tema Mala antanta. Njeno stališče pa bo pred vsem odvisno od stališča Madžarske same. Mala antanta, osobito pa Češkoslovaška je že ponovno pokazala svojo pripravljenost za pogajanja z Madžarsko. Od madžarske vlade je sedaj odvisno, da si pridobi zaupanje svojih sosedov in da to zaupanje še poglobi.

„ITO“ je najboljša zobna krema. Dobl se povsod.

„Zatiranci“.

»Koroški Slovence« pripoveduje v zadnji številki iz Gradca: Pred kratkim se je vršil tu sestanek nemških zborov »Sängerbunda«. Pri sporedu smo opazili tudi jugoslovanske nemčurje z gorečimi bakljami, rajtrovskimi znaki in žalnimi pajčolani preko ramen. — Pri čitanju takih poročil primerja človek nehoti pravice naših Nemcev in one avtohtonih naših bratov na Koroškem. Zaradi česa se demonstirajo Nemci v tujih državah z žalnimi trakovi? Radi nemške krone ali marke? Kje so prikrašani pri nas? Kdo jim krati pravice? Njihovi poslanci so izjavili 13. septembra v Beogradu: »Da se napram nemškim manjšinam korektno postopa in da so dobili v zadnjem

času zopet razne nacionalne koncesije.« V Ljubljani so na pr. dobili nemške paralele, v Mariboru imajo realko, deško in dekliško meščansko šolo, dasiravno slednji že davno primanjkuje zadostno število nemške dece, imajo ljudske šole, da celo šentiljski Švabi se uče v materinem jeziku. Po uradih se jim odgovarja v nemščini, v gostilnah, na železnica, po trgovinah, z eno besedo povsod se jim puste pravice. Njih dijaki, okrašeni z raznimi nemškimi znaki hodijo nemoteni po naših cestah in še na misel ne pride nikomur, da bi jih izzival radi nemškega jezika. Povest o narodnem zatiranju je torej zlobna laž in nesramno obrekovanje naših oblasti v tujini. Če res kdo izziva, so to vedno Nemci. Marenberški trgovci n. pr. še do danes nočejo vedeti, da so v Jugoslaviji; isto se reče tudi o Muti in o več krajih na Pohorju. Nek dobroznani Marenberžan je o priliki gasilske veselice celo zahteval od gostilničarja, da dá odstraniti državno zastavo. Za Schauerja so agitirali pod pretvezo plebiscita in priklapljenja k Nemški Avstriji. Zaradi Nemcev je ukinjeno najbolj nacionalno društvo »Orjuna«. O članih naših najvišjih oblasti pa je znano, da privatno obveščajo Nemce in kaj rade amulirajo ukrepe okrajnih glavarstev. Še celo zdaj, ko reducirajo uradništvo, se čestokrat dogaja (Belje), da je odžagan dober narodjak, najboljši patrijot in človek z neoporečeno preteklostjo, pri tem ko proti protinarodni, a skrbno potuhnjeni Nemci in nemčurji še zanapraj ostanejo na svojih mestih. Tako »zatirano« živijo naši Nemci in nosijo pogrebne baklje v sprevedilih po tujih mestih. In niti ena oblast se ne zanima, kdo so ti ljudje, ki nas sramotijo v inozemstvu.

V tem oziru so že nemški uradniki vse drugi gospodje. Ti vsaj vedo, kaj hočejo. Koroška in Italija sta v preganjanju Slovencev sestr. Nas zanima tu le Koroška. Nemci imajo tu svojo posebno justico. Slovence je pretepen do smrti, pobijalec sicer obsodijo, zaprejo pa ne, to se pravi zapri bi ga, če bi še enkrat koga pretepel, torej nič. Inteligenca so pregnali, Slovenci nimajo ne enega uradnika, niti ene šole. Pred plebiscitom so v deželnem zboru slovesno obljubili Slovincem, da jim ne bo treba nikdar oddajati premoženja, danes jih ekskvirajo na tisoče. Slovence uničujejo sistematično s tem, da jim ne dajo obrti, in jim nalagajo ogromne davke. En vzgled: kmetu Kobentarju v Šent Jakobu so nakazali 15 milijonov samo dohodninskega davka; na upravičeno pritožbo mu činično priznajo svojo pomoto in zvišajo davek na 16 milijonov. Tako je življenje naših bratov tam med Nemci, toda oni ne smejo tarnati, kaj šele hoditi z žalnimi trakovi po sprevedilih. Kdaj bo prišel čas, da se izzivačem vrne milo za drago?

Dnevna kronika.

— Himeň. V Zidanem mostu se je poročil železniški uradnik g. Bregant z gđ. Pucelj. Obilo sreče!

— Smrtina kosa. Bitvi oskrbnik grajščine v Slivnici g. Aleksander Kanž je umrl v Kleinmünchem pri Lincu kot oskrbnik tamošnje grajščine dne 13. tm. na posledicah težke operacije. Zapustil je vdovo z dvema otrokoma.

— Izgubljena hčerka iz Račja, o kateri smo nedavno poročali, da je na potu v šolo v Maribor izginila, se je zopet vrnila. Odšla je brez vednosti starišev nekam na Koroško s svojimi prijateljicami. O drugi izginoli deklici iz Hajdina pri Ptujju pa še vedno ni nobenega sledu.

— Zveza nameščencev avtonomnih mest Slovenije. K naši notici o ustanovitvi te Zveze in o točasnem odboru ugotavljamo naknadno, da med odborniki ni g. Berlić temveč g. Ferleš, mestni upravitelj v Ptujju.

— Sveta stolica zopet proti Slovincem. »Slovenec« od 11. t. m. piše dobesedno: »Ljudsko gibanje v Meziški dolini.« »Kakor znano, sveta stolica še vedno odlaha župnije Meziške doline, ki spadajo v krško (celovsko) škofijo, vključno ponovnemu posredovanju jugoslovanskih škofov, priključiti mariborski škofiji, oziroma Jezersko in St. Andrej ljubljanski škofiji. Večjo pripravljenost je pokazala sveta stolica, ko je šlo za odcpitev Kanaške doline od krške škofije ter njeno priključitev k sedaj italijanski gorški

nadškofiji. Mi težko čakamo odločitve svete stolice. — Radi verjamemo, da je slovenstvo, jugoslovanstvo »sveti stolici« le trn v peti in bi nas rajši danes nego jutri »polizala« s površja zemlje, ako bi se dalo. Ker pa to ne gre, nas ščipa in nam škoduje, kjer zna in more. Naša duhovščina pa sebe in svoje spremstvo valja v prahu pred »Rimom« in mu v poklone za prejete zausnice prevrača »vdanostne kozolce« ob prireditvah v Zagrebu in Ljubljani. Dobro, bodi papež Kristusov vrhovni namestnik, a naj ne bo naš tlačitelj, preganjalec (glej Karlin) in narodno-državni škodljivec! Papež pomaga skoro »neslišno in neopazno« Italjanom ovijati vrv okoli vratu Slovencev, Jugoslovanov in ga od prilike do prilike sozadržuje.

— Novinarji in tiskovni zakon. Dopisniku zagrebških »Novosti« je izjavil minister Trifković o novem tiskovnem zakonu, da ga je izdelala posebna komisija. Pričakuje pa, da bo tudi novinarsko združenje predložilo svoj načrt, ki ga že izdeluje. Bilo bi skrajno potrebno, da bi novinarji temu vprašanju posvetili vso pozornost. Novinarski stan se pri nas ne more povoljno razvijati in izpopoljevati, ker je razmerje novinarjev z lastniki listov skrajno nepovoljno in njihove pravice brez vsake zaščite. Zavgotavljal je, da bo tudi vlada upoštevala v novem zakonu materialni in moralni položaj novinarjev ter potem zakona skušala urediti razmerje med lastniki in novinarji ter sotrudniki listov.

— Novi škof na Krku. Za škofa na Krku je imenovan vseuč. profesor dr. J. Srebrnič, rojak iz Solkana pri Gorici.

— »Slonao«. Pod tem imenom snujejo baje slov. klerikaleci po vzoru »Hanao« (Hrv. nac. org.) in »Srnao« (Srbska nac. org.) sedaj »Slonao« (Slov. nac. org.) proti »Orjunu«.

— II. izkaz prispevkov za Murkov spomenik. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Hočah je sprejela tekomi leta 1923 za popraviljenje Murkovega spomenika na tamošnjem pokopališču naslednja darila: Lebe Fr., Pivola 40 K, Ferik Bog. 20 K, Trstenjak Fr. 16 K, Milešič Kata 20 K, Narat Urša 10 K, Babič Ivana 20 K, Florjančič Jakob 40 K, Počočnik Janez 20 K, Babič Ivana 20 K, Gorinšek Janez 30 K, Spanring J. 10 K, Hojnik J. 10 K, Vauhnik Matija 20 K, Vauhnik Avguštin 10 K, Vauhnik Jožef 20 K, Vauhnik Miloš 20 K, Vauhnik Helena 30 K — vsi od Sv. Miklavža; nadalje: Ortan Hinko, G. Hoče 108 K, Andlovč Iv., Sp. Hoče 100 K, Jarc Ivan, Rogoza 20 K, Peček Jurij, Pivola 8 K, Šaubl Ivanka 10 K, Gselman Jožef 40 K, Šaubl Franc 28 K, Vodenik Anton 80 K, vsi v Sp. Hočah, omizje v gostilni pri Hajduku 72 K, skupaj 812 K. I. in II. zbirka skupaj znašala 2398 K. Ker pa znašajo vsi izdatki 3164 K že manjka 766 K, kateri znesek pa bodo gotovo še darovali Razvanjčani, Dogašani in Zrkovčani. — Podružnica izreka vsem blagim darovalcem prisrčno zahvalo!

— Italijanska vlada uveljavlja šermersko pogodbo z Jugoslavijo. Ministrski svet v Rimu je sprejel načrt dekreta, s katerim se uveljavlja pogodba, sklenjena med aliranimi in asociiranimi državami in Jugoslavijo v St. Germainu dne 1. septembra 1910.

— Kongresa jugoslov. zdravnikov v Subotici se udeležuje 250 zdravnikov iz vseh delov države. Istočasno s kongresom se vrši higijenska razstava, ki predstavlja razvoj zdravstva v naši državi po prevratu.

— Nove vpokejitve oficirjev. Dne 17. tm. je bil podpisan ukaz, s katerim je zopet upokojenih 300 oficirjev, sprejetih iz bivše avstro-ogrske vojske.

— Marseljeza na Madžarskem prepovedana. Te dni je priredila madžarska socialno-demokratska stranka v Budimpešti svojo strankino slavnost, kateri je prisostvoval tudi odposlanec policije. Ko je godba na zahtevo začela svirati marseljezo, je dal policijski uradnik godbo prekiniti ter kapelnika takoj aretirati in zapreti.

— Kako pri nas cenijo zgodovinske dragocenosti. »Vreme« pripoveduje o sledem zanimivem slučaju: Nek Anglež je poklonil beograjskemu narodnemu muzeju dvojce starih egiptskih sarkofagov. Srečno sta dospela iz Londona v Beograd. Tu pa jih je pobasala carina in spravila v svoje skladišče. Ko je bila ležarina že dokaj visoka, je carinarica ho-

tela sarkofage na javni dražbi prodati. Ponudila ju je za — 1600 dinarjev. Spekulantu so bili vsi srečni, zakaj sarkofag je mogoče prodati v inozemstvu za toliko ali še več frankov. V zadnjem trenutku pa se je oglasila Direkcija carine in je sarkofaga velikodušno poklonila — muzeju.

— Najdragocenejši konj. Dne 22. tm. odpotuje v Ameriko znameniti angleški dirkač »Papyrus«, ki je doslej zmagal na vsaki dirki, na kateri je nastopil. V Ameriki se bo kosal z ameriškim dirkačem »Zevom«. Ta tekma vzbuja po vsem športnem svetu veliko senzacijo, zlasti še radi tega, ker dobi zmagovalac osemnagrado v znesku 80.000 dolarjev. Večina stav se glasi na zmago »Papyrusa«, ki bo postal tako najdragocenejši konj na svetu.

— Čuden japonski običaj. Nek francoski list prinaša zanimivo vest, da so se Japonci, katerim so francoski zastopniki izrazili sožalje o priliki znane katastrofe, v kateri so izgubili vse svoje premoženje in sorodnike, smejali. Evropejci so se temu nenavadnemu običaju zelo čudili, ker se pač vsak Evropejec ob taki priliki raje razjoka kakor pa nasmeji. Neki učenjak razlaga sedaj ta japonski običaj ter pravi, da je to znak japonskega heroizma. Japonci namreč nikdar ne kažejo žalosti, kar čuti v svojem srcu. Zato se ob največji žalosti prisrčno smejejo, kakor da ga je doletelo kaj izredno razveseljivega.

— »Revolucionarne krone«. Knez Hohenlohe-Schilling je imel pod Avstrijo na Češkoslovaškem ogromna posestva, ki pa so po preobratu in nastanku češkoslovaške republike zapadle agrarni reformi. Vlada je izjavila, da plača kot odškodnino mirodobne cene v češkoslovaških kronah. Dočim so vsi drugi prizadeji Habsburžani to ponudbo sprejeli, je knez Hohenlohe češkoslovaške krone zaničljivo odklonil, češ, da so to revolucionarne krone ter zahteval kot odškodnino 10 milijonov nemških mark. Med tem pa je nemška marka, kakor znano, strahovito padla. Te dni so vsi razlaščenim posestnikom izplačale odkupnine. Češkoslovaška vlada je bila tako kulantna, da je ošabnemu knezu vnovič ponudila izplačilo v češkoslovaških kronah. Naduti knez pa je krone zopet odklonil in zahteval plačilo v nemških markah. Seveda mu tega niso odbili in tako so ogromna posestva, ki merijo več tisoč hektarjev, prešla v last češkoslovaške republike za — par češkoslovaških vinarjev.

— Cel otok izgini. Pred par dnevi je divjala na zapadni obali Danske strahovita burja, ki je uničila cel otok Manø v vsemi naselbinami. Razburkano valovanje je podrlo zaščitne nasipe ter dobesedno požrlo otok z vsem, kar se je nahajalo na njem. Doslej še ni dognano, koliko človeških žrtev je zahtevala ta katastrofa, ker je bilo v času nesreče na otoku razen stalnih naseljenecv tudi večje število delavcev, ki so gradili nov zaščitni nasip. Morje je najprej podrlo eden del nasipa. Med tem, ko so prebivalci skušali rešiti svoje ogroženo imetje, je morje razdejalo vse nasipe ter otok odplavilo in v par urah popolnoma potopilo.

— Poštni polž v Franciji. Dasi je Francija ena najmodernejših držav današnje Evrope, vendar tudi tam niso mogli popolnoma premagati poštnega polža, ki francoski poštni upravi ne dela posebne časti. Dne 4. avgusta 1912 leta je poslal nek posestnik iz Mirecoura, ki se je zdravil v nekem francoskem kopališču, svoji ženi pismo, v katerem jo je prošil, naj pošlje nekemu njegovemu prijatelju dve kokoši. Čakal je na odgovor dva dni, tri dni, en teden, toda odgovora ni bilo od nikoder, četudi je bil kraj oddaljen samo 70 km. Končno pa je tudi on dočkal odgovor na svoje pismo, ki ga sprejel po enajstih letih dne 31. avgusta 1923. Poštni polž, ki je prevahal pismo, je rabil za vsakehi 6 km celo leto. To je gotovo dokaz o neredu, ki vlada na francoski pošti, vendar pa tam nikomur ne pade v glavo, da bi radi tega valji krivdo na državo, kakor to prakticirajo pri nas razni separatisti in drugi nezadovoljenci.

— Vpepelitev mrličev v Tokiju. Strahovit potres na Japonskem je nakopičil v glavnem mestu toliko mrličev, da jih ne morejo pokopati. Ker je nevarnost, da se pojavi kuga, jih vpepeljujejo v krematoriju. Vsak dan pokopljejo z ognjem 40.000 mrličev.

Mariborske vesti.

Maribor, 18. septembra 1923.

m Vzorna uprava. Prejeli smo: Te dni je bilo objavljeno, da se vrši v prihodnjih dneh javna dražba vojaškega skladišča (bivši »Lagerhäuser«) v Melju. Interesenti so se obrnili na poveljnika tega skladišča po potrebne informacije, toda ta o prodaji tega skladišča sploh ni ničesar vedel in od pristojne oblasti sploh ni dobil potrebnih navodil. Višje oblasti razpisujejo licitacijo, podrejeni organi pa o tem niso niti obveščeni. Da tako postopanje ne dviga ugleda vojne uprave, pač ni treba povdarjati.

m Nabirani dan »Ljudske knjižnice« se vrši dne 22. in 23. septembra, to je v soboto popoldne in v nedeljo celi dan. Izposojalci(ke) so vabljeni, da pri nabiranju sodelujejo. Oni(ke) ki dobivajo knjige zastonj ali po znižani izposojnini, so dolžni sodelovati, sicer izgube te ugodnosti. Znaki se bodo dobivali v soboto od 14. ure naprej in v nedeljo od 8. do 12. ure v knjižnici. (V slučaju dežja pa se vrši nabiranje 29. in 30. sept.)

m Ankerstov fond za dom ubogih. Kakor znano, je načelstvo Kreditne in stavbne zadruge »Mojmir« o priliki nepričakovane smrti člana nadzorstva g. majorja Ankersta v spomin blagopokojnika namesto venca se odločilo na zbirko za fond »Dom ubogih«, tj. dom, katerega namerava zadruga zgraditi za največje stanovanjske reveže. Že v kratkem času se je v to svrhu nabralo 547 D. O priliki izrednega obnega zbora zadruge pa se je na predlog člana načelstva dr. Tomšiča fond pomnožil še za 100 D in sicer so darovali: dr. Tomšič 30, g. Miloradović 20, gg. Horvat, Kranjc, Kenda, Jagodič in Pire po 10 D. Potemtakem znaša Ankerstov fond že sedaj 647 D. Zbirka za ta prepotrebni človekoljubni fond se nadaljuje med prijatelji in znanci blagopokojnika.

m Dr. Ludovik Novak, Razlagova ul. 25, zopet ordinira.

m Mestno kopališče je izven nedelje in ponedeljka vse dni v tednu odprto. Parna kopel je ob sredah in petkih za dame, ostale dni za gospode. Občinstvo se opozarja, da mu v prvih kopelnih dneh ni treba čakati na kopel. Kopališče je odprto od 10. ure do 19. popoldne, blagajna pa do 18.

m Kavarna mestni park. Dnevno zvečer pri vsakem vremenu svira na glasovirju znani češki pianist Franjo Chalapa.

m Nesreča pri Treh ribnikih. Včeraj popoldne krog 18. ure se je pripetila pri prevažanju sene na cesti ob Treh ribnikih nesreča, koje žrtev je postala 23-letna Ljilka Klemenčič iz Rošpoha. V sled deževnega vremena je cesta pri zadnjem ribniku, kjer gre malo navzdol, precej izsušena. Zato so na tem mestu držali voz trije moški, pomagala pa jim je tudi Klemenčičeva. Nenadoma pa se je težko naloženi voz vdrtno tako močno zazibal, da ga niso mogli več obdržati in se je zvrnil na njo in jo pod sabo pokopal. Klemenčičeva pa je padla pod voz, ki se je zvrnil na njo in jo pod sabo pokopal. Kljub temu, da so takoj začeli seno razkladati, da bi jo rešili, je bilo že prepozno. Ko so prišli do nje, je bila že popolnoma brez življenja. Rešilni oddelek ki je prihitel na kraj nesreče, jo je hotel prepeljati v bolnico, toda že med potom je zdravnik konstatiral smrt.

m Pri delu ponesrečil Kurjač J. Z. Franjo Streicher je v sled neprevidnosti pri snajenju lokomotive padel v globoko jamo, kamor izpraznjujejo saje in žlindre. Pri padcu je dobil več težkih nožnih poškodb. Rešilni oddelek mu je priložil prvo pomoč ter ga prepeljal v bolnico.

m Nesrečen padec po stopnicah. Marja Čepinko iz Poljčan je bila včeraj na obisku pri svojih znancih na Koroški cesti št. 3. Bila je že šest mesecev noseča. Zvečer krog 20. ure je pri odhodu podrsnila na stopnicah ter padla. Počel, ki sam na sebi ni bil bogve kako nevar, je imel za njo usodepolne posledice. Napadle so jo porodne bolečine. Pozvani rešilni oddelek jo je takoj prepeljal v bolnico, kjer je porodila mrtvo dete.

m »Straža« ga je izdala. Sinoči okrog 19. ure je pripeljal na tukajšnji kolodvor železniški uslužbenec Franc Erbos 3 zabojke ekspresnega blaga za g. Frana Vračar in Ptui. Carina je za

boje odprla in našla mesto Erbosovega napovedanega stekla — cigaretne papirčke v skupni teži 104 kg. G. Erbos trdi, da ni vedel za vsebino zabojev, a na smolo ga je izdala »Straža«, na kateri je bilo ime stražinega naročnika g. Erbosa.

m Niti pred sodnijo nimajo tatovi respekt. Mariborski tatovi so postali skrajno predrzni. Niti cerkev, niti sodnija jim nista sveta. Nedavno so okradli sodnega svetnika Fona, sedaj pa so začeli poslovati kar na sodišču. Med včerajšnjo porotno razpravo so ukradli nekemu Reberniku iz Znkove njegovo kolo, vredno 7000 K. Sploh pa so v zadnjih dneh tatvine na dnevnem redu in izgleda, da se je priselil v Maribor zopet kak »specijalist« za kolesa.

m Priporočljiv vajenec. Pri trgovcu Weigertu na Aleksandrovi cesti se je učil nek Karl F. Fant je očitno rojen trgovec, kajti komaj je stopil v ul. že je začel na lastno pest trgovati. Šel je k različnim mariborskim trgovcem ter nakupil na račun svojega gospodarja blago, ki ga je potem na lastno pest razpečeval. Tako je med drugim »kupil« pri trgovcu Guselu 1 zaboj vžigalic in 1 zaboj sladkorja, v skupni vrednosti 1934 D, in pri trgovcu Kavčiču 1 zaboj sladkorja za 1760 D. Predno so mu prišli na sled, je pobegnil. Kam je razpečal blago, še ni dognano.

m Ukradeni kolo. Včeraj popoldne je bilo trgovskemu potniku Janku Ulerju v Pobrežju, Nasipna cesta 42, ukradeno novo kolo znamke »Puch« št. 13.711. Tatvine je osumljen nek hlapec, ki se je baje odpeljal proti Avstriji. Lastnik kolesa da onemu, ki bi zasledil, kje se kolo nahaja, 1000 Din. nagrade.

m Knjige, leposlovne in znanstvene, literarne vrednosti, v vseh jezikih, kupuje po najvišjih cenah vedno »Ljudska knjižnica« v Mariboru, Narodni dom I.

Narodno gledališče.

Narodno gledališče. Ker prihajajo vedno številnejše prijave na gled. abonma v sezoni 1923-24, se je gled. uprava odločila otvoriti še četrti abonement (D). V interesu vsakega posameznika je, da se čimprej abonira. Opozarjamo, da se gg. abonement med sezono cene ne bodo povišale, dočim bo morala uprava, v slučaju naraščajoče draginje, izvenabonentskim posetnikom, cene zvišati. Abonement obsega 15 dramskih in 15 glasbenih predstav.

Državni uslužbenci, pozor! Državni uslužbenci, ki nameravajo abonirati seže v Narodnem gledališču v Mariboru za sezono 1923-24, se vabijo, da abonirajo neposredno pri dnevni blagajni v Slovenski ulici 27 ter se tamkaj izkažejo z društveno legitimacijo. Abonirani seže naj se pa v evidenčne svrhe sigurno do 22. septembra javijo društvu državnih uslužb. in upokojeencev v Mariboru, v uradnem posloju, Ciril-Metodova ulica, II. nadstropje, soba 9, med 12. in 14. uro. Ker je večina sedežev že v abonement oddanih, pozivljamo državne uslužbence in upokojeence, da se z aboniranjem pohurijo.

Kultura in umetnost

x Umetniška razstava v Ormožu. V našo ormoško temo je prisijal zadnje nedelje žarek svetlobe. Pod okriljem Jugoslovanske Matice sta priredila g. Richard Papst in g. Mitja Serajnik kolektivno razstavo svojih del v posloju meščanske šole v Ormožu. Učitelj Papst nam je razstavil čez 50 pokrajinskih slik. Je sicer to lepo število, toda nekatere manj posrečene slike mu precej kazijo celoten utis ter mu nadevajo skoraj obrtniški značaj. Papst je samouk, ki ga diči velika pridnost, kopira pa popolnoma naravno; vendar pa v nekaterih bolj ših slikah stopa iz šablone. Domačin st. arch. Serajnik nam podaja lepo število akvarelov ter pastelnih slik različnih motivov, nekaj grafike in celo tri plastične osnutke. Serajnik je mlad in še v razvoju. Čeravno je velikopotezen ter hoče biti včasih preveč moderen, se vendar poznajo v njegovih delih dobro prežetirane barve in sence. Nekaj svojih del bi bil lahko s mirno vestjo uvrstil v ješenjsko razstavo mlajših v Ljubljani. Le malo več strokovne izobrazbe in dovršenosti! Nadarjen je dovolj.

JDS.

Okrožni sestanek JDS na Bledu se je vršil v nedeljo 16. tm. Zastopanih je bilo 17 strankinih organizacij iz okrajev Kranj in Radovljica. Kot gost je bil delegat organizacije v Oplotnici v konjiškem okraju g. Petelinšek. Govorili so dr. Žerjav, dr. Puc in Reisner ter zastopniki organizacij. Zborovanje je trajalo tri ure.

Sokolstvo.

o Zlat sokolski znak se je našel. Dobil se pri g. Jan, urarju, Grajski trg 4.

o Telovadba naraščaja Sokolskega društva v Mariboru se vrši po naslednjem redu: moška deca 12—14 letna vsak torek in petek od 5.—6.30 ure; ženski naraščaj I. oddelek 14.—16. letno vsako sredo in soboto od 5.—6.30; ženski naraščaj II. oddelek 16.—18 letne vsak ponedeljek in četrtek od 5.—6., ženski naraščaj III. oddelek 16.—18 letne vsako sredo in soboto od 6.3—8.; moški naraščaj I. oddelek 14.—16 letni vsak torek in četrtek od 6.30—8., moški naraščaj II. oddelek vsak ponedeljek in petek od 6.30—8. Vsi ti oddelki telovadijo v telovadnici meščanske šole, Krekova ulica. Telovadba moške dece pod 12. leti in ženske dece se bo določila in razglasila kakor hitro dobimo telovadnice na razpolago! Stariši! Pošiljajte Vaše hčere in sinove v sokolske telovadnice, da si tam krepijo telo in duh, da se tam navzamejo zdravih slovanskih idej Sokolstva in da postanejo pravi Slovani in Sokoli, ki bodo opora in ponos naše lepše slovanske domovine. — Naraščajev odsek Sokolskega društva v Mariboru.

Gospodarstvo.

g Produktne borze 17. sept. Novi Sad: pšenica baška 340—345, srbijanska 335, ječmen baški 260, oves baški 250, koruza baška 265—270, moka baška »0« 557.5—562.5, »2« 450, »6« 390. Zagreb: oves bosanski 235, koruza baška 272.5, sremska 280, moka baška »0« 555.

Hmelj. XII. brzojavno tržno poročilo: Nürnberg 7. sept. 1923. 1800 milj. — 2 milijardi M za 50 kg. 1 kg = 880 jK.

g Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 14. sept. 1923. se je pripeljalo 281 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad D 170—250, 7—9 tednov stari 350—450 D, 3—4 mesece 625—750 D; 5—7 mesecev stari 950—1150 D; 8—10 mesecev stari 1400—1500 D, 1 leto stari 2000—2375 D; 1 kg žive teže 20—22.50; 1 kg mrtve teže 27.50—30 D; koza komad 250 D.

g Sadna razstava v Novem Meštu se vrši od 29. sept. do 1. okt.

g Dobava pisarniškega materiala. — Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 29. septembra t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznega pisarniškega materiala. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Slovenci kot beograjski misijonarji.

Beograd je mesto, ki raste fakorekoč od meseca do meseca. Bogati se, postaja vlemesto, gnezdišče razkošja in bede. Z bogastvom vred se množi ubojstvo; je sicer obilo kulture, a tudi obilo zločinstva in npravne izprijenosti. Hočeš ali nočeš, Beograd je danes središče države in to bo tudi ostal, ker neprestanu dela — dobro ali slabo, to je stvar prepričanja, okusa in interesa. Aktivnost pa je vselej zmagovala nad pasivnostjo (Zagreb!). V Beograd se steka prebivalstvo z vseh strani države in celo tisoče Slovencev je tu našlo kruh in streho. V Beogradu je slovenska gostilna, slovenski odvetnik itd. Naši klerikaleci so na katoliškem shodu sklepali, da bodo zahesli v Beograd katoliška društva. Z njimi bodo na videz širili pobožnost, na znotraj pa jih bodo izrabljali kot orodje cerkvene politike proti pravoslavim kristjanom.

Slovenci, ki smo najreligioznejše ljudstvo v Jugoslaviji, smo dali Beograščanom takoj v začetku apostola vere, ki pri nas sicer ne vodi v nebesa, ki pa vseeno dela ljudi dobre in koristi njih dušam, kakor vsaka vera, ki izvira iz srca in katere se človek tudi v življenju

drži. Ta vera je krščanska sekta »Adventistov sedmega dne«. Po izvoru je iz Amerike, kjer je dokaj močna. Njen jugoslovanski oznanjevalec je Albin Močnik, ki je živel poprej v Trbovljah in je že dolga leta vnet adventistovski misijonar. Kmalu po prevratu se je podal v Beograd, da od tu razširja adventistični nauk širom Jugoslavije. V Beogradu je bilo nekaj adventistov že izza mirnega časa. Močnik je kot dober govornik pridobil nekoliko novih vernikov. Vseh je v Jugoslaviji samo okoli 600. Dne 21. aprila 1921 je ministrstvo ver prepovedalo adventistično veroizpoved, a 30. septembra 1922 jo je dovolilo znova.

Te dni se je vršila v Beogradu prva adventistična poroka. Ženin je bil Slovenec, nevesta Beograščanka. Ob tej priliki so se listi spomnili adventistične sekte in prinesli o nji več zanimivih podatkov. Glavno vlogo igrajo v adventistični cerkvi v Beogradu Slovenci, predvsem starešina Močnik.

V izprijenem npravnem ozračju Beograda je njih vzorno življenje nekake posebnosti, ki ne učinkuje slabo. Adventisti niso prijatelji tega sveta. Žive po sv. pismu in čakajo, da pride konec zemeljkoga življenja. Sedanje nesreče, pokvarjenost, naraščanje bede in razni drugi podobni pojavi jih utrjujejo v veri, da je blizu konec. Potres na Japonskem jim je bil nov dokaz, da se svet ruši. Pridigovali so ljudem o strahotah potresa in pridobili zopet nekoliko vernikov. Po japonskem potresu je pristopilo toliko novih sektarjev, da so morali premestiti svojo molitnico v večje prostora.

Svet se jim smeje, ljudje se norčujejo iz njih. Močnikove fantazije o koncu sveta so res smešne, a vera v bodoči svet resnemu človeku ni smešna, četudi sam ne veruje. Nič smešnega in neumnega ni zasebno življenje adventistov. Žive po božjih zapovedih, ne kolnejo, ne kadijo, ne pijejo, ne jedo svinjskega mesa; nekateri so celo vegetarijanci. Niso niti proti vojaški službi, kakor nazarenci. Ob prestolonasledniškem rojstvu so imeli zahvalno molitev, — dokaz njih patriotizma. Vsak ponedeljek zvečer se zbera članice in šivajo za reveže, daji so mrtim ge same zelo revne. Zbirajo denar za podporo dobrodelnih zavodov, izdajajo mesečnik za širjenje adventističnih idej, podobno.

V adventizmu je tedaj tudi nekaj dobrega. Ljudje, ki ne pijejo in ki žive po zapovedih krščanske ljubezni, so socialno nedvomno več vredni ko požurli, pijanci, ženskarji in druge vrste izprijenici. O koncu sveta pa razni sektarji že tako dolgo prepričujejo ljudi, da se jim rešen človek res samo smeje. Nekoč so taki misijonarji prišli tudi v moj rojstni kraj in preplašili ljudi. Nekateri reveži so jim nasedli, po so iz previdnosti snedli vse, kar so imeli pri hiši. Lahko si mislimo, kako jim je bilo, ko so usodnega dne gledali skozi prste, da je solnce mirno vzhajalo in zahajalo in da so ptiči brezskrbno letali po zraku. Bo najbrž treba še čakati par milijonov let.

Javne kulturne naprave v Mariboru.

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Razinske poslopje (Slomškov trg), odprta vsak dan od 9. do 13. ure.

MESTNI MUZEJ, Cankarjeva ulica, odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. — Vstopnina 1 dinar.

Porotno sodišče.

Maribor, 18. sept. 1923.

Pretep med sosedi.

Majer Leopold Golob in posestnik Ferdinand Žvikart pri Sv. Antona na Pohorju nista živila v dobrem sosesstvu. Nista bila bogzna kaka sovražnika, vendar pa sta drug drugemu nagajala in odjedala posle. Golob je tudi nekoč pri napravljanju drv posekal Žvikartu neko brezco. Dne 9. januarja 1923 se je vračal Žvikart z dvema drugima voznikoma mimo Mravljakove majarije, kjer je bil Golob za majerja. Golob je stal ravno pred svojim hlevom, ko so prišli ti trije mimo. Žvikart, ki ga je imel malo v glavi, je stopil k njemu, dočim sta voznika peljala naprej. Kaj se je pri hlevu zgodilo, ni

